

Valitsus peab tagama, et Eestis oleks 10 aasta pärast piisavalt eriarste

Tartu Ülikooli avalik pöördumine

Toomas Asser – Tartu Ülikooli rektor

Tartu ülikool suurendas mõne aasta eest riigi tellimisel arstide residentuuri vastuvõttu, sest arstkonna praegune vanus on kõrge. Kõrge vanus võib viia selleni, et kümne aasta pärast on arstide puudus veel valusamalt tunda kui praegu. Kui riigi tellimisel vastuvõttu suurendati, siis rahaline tugi jäi samaks. Nii aga ei saa asi jätkuda.

Riigieelarve läbirääkimistest sõltub, kas Eestis jagub tulevikus piisavalt arste. Praegune residentuuri rahastus ei ole eriarstide järelkasvu tagamiseks piisav. Olukorras, kus Eesti vajab järjest rohkem eriarste, ei tohi rahapuudus sundida residentide väljaõpet vähendama.

Ülikooli lõpetanud arst ei saa ilma residentuuri läbimata eriarstina tööle asuda. Seetõttu ei määra eriarstide järelkasvu üksnes ülikooli lõpetajate arv, vaid see, kui paljud neist saavad jätkata oma väljaõpet residentuuris. Oluline on, et riik vaataks arstiõpet tervikuna.

Ei ole mõistlik panustada kuus aastat arstide põhiõppesse, kui pärast lõpetamist pole noortel piisavalt võimalusi eriarstiõppes jätkata. Noorte arstide huvi residentuuri vastu on suur.

Residentuuri sisseastumiskonkursile esitati tänavu rekordiarv avaldusi. Sel sügisel alustas residentuuris 187 uut arstresidenti, kokku õpib eriarstiõppes praegu rekordilised 891 resident. Peremeditsiini astus õppima 46 resident, mis on rohkem kui kunagi varem. Need tulemused kinnitavad, et meil on olemas noored arstid, kes soovivad eriarstiks õppida. Seda potentsiaali ei tohi rahapuuduse tõttu kasutamata jätta.

Viimastel aastatel on riik residentuurikohtade arvu järjepidevalt suurendanud, et leevendada kasvavat vajadust mitmel

kriitilise tähtsusega erialal, nagu sisehaigused, peremeditsiin, erakorraline meditsiin ja psühhiaatria. Suurema koolitusmahuga peab aga kaasas käima rahastus, mis vastab väljaõppe tegelikele kuludele. Praegu see nii pole.

Proгноosi järgi jääb tänavu residentuurikulude katmiseks puudu ligi 700 000 eurot ning 2029. aastaks kasvab aastane puudujääk 3 miljoni euron. Seni on puudujääki kaetud sotsiaalministeeriumi teiste tegevuste arvelt, kuid selline lahendus ei ole jätkusuutlik ja on end ammendanud.

Tartu ülikool ei saa kvaliteetsel tasemel õpet korraldada teadmises, et igal aastal tuleb puuduolev raha katta ajutiste lahendustega. Kui püsivat lahendust ei leita, võib tekkida olukord, kus residentuuri vastuvõttu tuleb suurendamise asemel hoopis vähendada, sest Tartu ülikool ei saa teha järeleandmisi õppe kvaliteedis. Selle tagajärjed ei pruugi olla nähtavad homme, kuid jõuavad meieni mõne aasta jooksul.

Eriarstide puudujääki pole aga võimalik hiljem „järele toota“, sest õpe kestab keskmiselt 4–5 aastat. See tähendab, et praegused otsused määravad, kas ja kui kiiresti pääseme kümne aasta pärast arsti juurde.

Valitsusel tuleb järgmise aasta riigieelarves tagada residentuurile rahastus, mis katab väljaõppe tegelikud kulud ja võimaldab koolitusmahtu kavandada meie tervishoiu vajaduste järgi. Küsimus ei ole üksnes residentuuri eelarves, vaid selles, kas Eestis jätkub tulevikus eriarste ja kas elupäästev ravi on inimestele õigel ajal kättesaadav.

Investeering residentuuri on investering kindlustundesse, et ka aastate pärast oleks meil arste, kelle poole pöörduda.

Toomas Asser